

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI JUDEȚEAN CONSTANȚA
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

SEPTEMBRIE 2019

- I. Introducere
- II. Constatări
- III. Bune practici
- IV. Recomandări

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Bulevardul Tomis nr. 52, cod poștal 900725, municipiul Constanța, județul Constanța.
- *Adresa virtuală:* www.cjc.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
  - Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
  - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
  - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
  - Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
  - Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
  - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative; Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;
  - Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare ;
  - Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;

- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.
- **Structuri subordonate:**
  - Biblioteca Județeană "I.N. Roman",
  - Centrul Cultural Județean "Teodor T. Burada",
  - Muzeul de Istorie Națională și Arheologie,
  - Muzeul de Artă, Teatrul de Stat,
  - Complexul Muzeal de Științe ale Naturii,
  - Teatrul pentru Copii și Tineret „Calutul de Mare”,
  - Centrul Județean de Resurse și Asistență Educatională,
  - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă “Albatros”,
  - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Delfinul”,
  - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori”,
  - Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei”,
  - Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie,
  - Unitatea de Asistență Medico-Socială Agigea,
  - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului,
  - Direcția Generală de Evidență a Persoanelor,
  - Direcția Județeană de Pază.

- **Misiune / atribuții / competențe:**

Consiliul județean este autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Consiliul județean este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile legii pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

Consiliul județean îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții: a) atribuții privind înființarea, organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean; b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului; c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al județului; d) atribuții privind gestionarea serviciilor publice de interes județean; e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern; f) alte atribuții prevăzute de lege. (2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), consiliul județean: a) alege din rândul consilierilor județeni 2 vicepreședinți, la propunerea președintelui sau a consilierilor județeni; b) hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice, societăți și regii autonome, în condițiile legii; c) aprobă, în condițiile legii, la propunerea președintelui consiliului județean, regulamentul de organizare și funcționare a consiliului județean, organigrama, statul de funcții, regulamentul de organizare și funcționare ale aparatului de specialitate al consiliului județean, precum și ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean; d) exercită, în numele județului, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți sau regii autonome, în condițiile legii. (3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), consiliul județean: a) aprobă, la propunerea președintelui consiliului județean, bugetul județului, virările de credite, modul de utilizare a rezervei

bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar. Dispozițiile art. 129 alin. (4) se aplică în mod corespunzător;b) aprobă, la propunerea președintelui consiliului județean, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare în numele județului, în condițiile legii;c) stabilește și aprobă impozite și taxe, în condițiile legii;d) adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului sau din proprie inițiativă, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă și urmărește, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale, orășenești și municipale interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora;e) stabilește, pe baza avizului consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale implicate, proiectele de organizare și amenajare a teritoriului județului, precum și de dezvoltare urbanistică generală a acestuia și a unităților administrativ-teritoriale componente; urmărește modul de realizare a acestora, în cooperare cu autoritățile administrației publice comunale, orășenești sau municipale implicate;f) aprobă documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes județean, în limitele și în condițiile legii.(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), consiliul județean:a) hotărăște darea în administrare, concesionarea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică a județului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes județean, în condițiile prezentului cod;b) hotărăște vânzarea, darea în administrare, concesionarea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate privată a județului, după caz, în condițiile legii;c) atribuie, în condițiile legii, denumiri de obiective de interes județean.(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind:a) educația;b) serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;c) sănătatea;d) cultura;e) tineretul;f) sportul;g) ordinea publică;h) situațiile de urgență;i) protecția și refacerea mediului;j) conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;k) evidența persoanelor;l) podurile și drumurile publice;m) serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean;n) turism;o) dezvoltare rurală;p) dezvoltare economică;q) alte servicii publice stabilite prin lege.(6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean:a) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;b) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege;c) acordă asistență tehnică în domenii specifice, în condițiile legii, unităților administrativ-teritoriale din județ, la cererea acestora.(7) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), consiliul județean:a) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean;b) hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea județului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară ori din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.(8) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și d), consiliul județean:a) poate asigura, în tot sau în

parte, cu acordul titularului dreptului de proprietate sau al celui de administrare, lucrările și fondurile necesare pentru reabilitarea, dotarea și funcționarea clădirilor în care își desfășoară activitatea autorității sau instituții publice a căror activitate prezintă un interes județean. Bunurile achiziționate pentru dotări rămân în proprietatea județului; b) poate asigura, în tot sau în parte, cu acordul instituției sau autorității publice titulare a dreptului de proprietate sau de administrare, lucrări de amenajare, dotare și întreținere a clădirilor sau terenurilor aflate în proprietatea publică sau privată a statului, în scopul creșterii nivelului de atractivitate turistică a unității administrativ-teritoriale, cu condiția ca, prin acordul exprimat, titularul dreptului să permită accesul publicului în spațiile astfel îmbunătățite pe o perioadă de minimum 5 ani. Bunurile achiziționate pentru dotări rămân în proprietatea județului.

- *Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției: 285, dintre care:*
  - Nr. poziții ocupate: 242
  - Nr. poziții vacante: 43
  - Nr. funcții de conducere: 34

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului de evaluare tematică transmis de către instituția evaluată în data de 26 august 2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 3 septembrie 2019 între orele 13.30 - 16.30, la sediul instituției din Bulevardul Tomis nr. 52, municipiul Constanța, județul Constanța.

Temele de evaluare ce au făcut obiectul discuției au fost:

- (1) Conflictele de interese;
- (2) Transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea;
- (3) Incompatibilități;
- (4) Declararea cadourilor;
- (5) Protecția avertizorului în interes public.

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflagelului.

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- Domnul _____, consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale;
- Doamna _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția Elaborare Acte Normative, Ministerul Justiției, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice centrale;
- Doamna _____, inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție a participat domnul _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Reprezentanții Consiliului Județean Constanța, care au luat parte la întâlnire au fost:

- Domnul - vicepreședinte Consiliul Județean Constanța - coordonator grup de lucru pentru integritate în vederea implementării SNA 2016-2020,
- Doamna - Director General Direcția Generală Administrație Publică și Juridică-persoană de contact grup de lucru pentru integritate în vederea implementării SNA 2016-2020,
- Doamna - Șef Serviciu Resurse Umane, Salarizare,
- Doamna - inspector- Consilier etic grup de lucru pentru integritate în vederea implementării SNA 2016-2020,
- Doamna - inspector - responsabil cu implementarea Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public,
- Doamna - consilier - responsabil implementarea Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică,
- Doamna - Director General - Direcția Generală Economică-Financiară,
- Doamna - Șef Birou Informatică,
- Domnul - Șef Serviciu Achiziții, Analiză Piață, Urmărire Contracte.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Consiliul Județean Constanța a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA
- Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție pe anul 2018
- Anexa 3 privind Inventarul măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de autoevaluare pe anul 2018;

Consiliul Județean Constanța nu a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, următoarele documente:

- Analiza privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție,
- Planul de integritate.

Precizăm faptul că în cadrul discuțiilor avute la fața locului cu reprezentanții instituției, echipa de evaluare a mai analizat pe lângă documentele menționate mai sus și organigrama instituției evaluate, a instituțiilor subordonate acestuia, precum și codul de etică, formulând observații/recomandări cu privire la forma și conținutul acestora.

De asemenea, au fost discutate aspectele privind obligațiile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din perspectiva implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020. Discuțiile echipei de experți cu specialiștii responsabili pe domeniile ce fac obiectul evaluării, au încercat să scoată în evidență, pe cât posibil, modul de înțelegere și aplicare a prevederilor legale pe fiecare secțiune în parte.

CONFLICTELE DE INTERESE

În legătură cu această temă, evaluarea a avut ca obiectiv și gradul de înțelegere și de aplicare a prevederilor legii de către cei doi responsabili cu declarațiile de avere și interese (pentru funcționari publici și pentru consilieri locali).

Referitor la declarațiile de avere și interese, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a clarificat aspecte referitoare la completarea și depunerea declarațiilor de avere și interese și legate de anonimizarea/confidențialitatea informațiilor pe care acestea le conțin și documentele care trebuie să însoțească declarațiile în cazul anonimizării informațiilor din acestea.

Referitor la persoanele din cadrul instituției în cazul cărora Agenția Națională de Integritate a emis rapoarte de evaluare referitoare la constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese pe parcursul anului 2018, instituția a menționat în chestionarul de evaluare tematică că nu au existat, prin urmare nu a fost nevoie de luarea de măsuri administrative cu privire la înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care ar fi putut favoriza încălcarea normelor privind declararea averilor și intereselor.

Cu privire la măsurile de identificare timpurie a incidentelor de integritate implementate la nivelul instituției, din cele declarate de aceasta în chestionarul de evaluare tematică a reieșit că nu au implementat astfel de măsuri, cu toate că există un registru al declarațiilor de avere și interese care se verifică de fiecare dată când se depun declarațiile.

Din cadrul discuțiilor a reieșit și faptul că instituția nu a luat măsuri în vederea identificării funcțiilor sensibile din cadrul instituției.

La nivelul Consiliului Județean există, numite prin dispoziție, două persoane responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură funcționarilor publici consultanță și acordă sprijin în completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese și o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură consultanță și acordă sprijin Președintelui Consiliului Județean și consilierilor județeni în aceeași problematică. Pe site-ul instituției sunt publicate declarațiile de avere și de interese distinct pentru categoria aleșilor locali - consilieri județeni și a funcționarilor publici din aparatul de specialitate al instituției. În perioada de referință, nu au existat cazuri de încălcare a normelor privind declararea averilor și a intereselor sau de completare necorespunzătoare a declarațiilor de avere și de interese.

Totodată, reprezentanții instituției au menționat atât în chestionar, cât și la momentul vizitei, că declarațiile de avere și declarațiile de interese se publică pe site-ul instituției. Pentru depunerea declarațiilor de avere și de interese, angajații Consiliului Județean Constanța sunt informați prin notă internă semnată de Președintele Consiliului Județean cu aproximativ două luni înainte de termenul limită stabilit de lege. Persoanele responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese înregistrează primirea declarațiilor într-un registru, în format scris, în conformitate cu prevederile legale. Au fost discutate aspecte privind avantajele elaborării unui registru în format electronic privind declarațiile de avere și de interese depuse. Persoanele responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese au precizat că în anul 2018 au existat rectificări ale declarațiilor depuse și că sunt

familiarizate cu procedura ce trebuie urmată pentru anonimizarea veniturilor încasate de soțul/soția declarantului.

La nivelul consiliului județean nu a fost elaborată/adoptată o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

În ceea ce privește canalele de comunicare stabilite în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese, reprezentanții instituției au declarat că nu există, deoarece nu s-au confruntat cu acest gen de sesizări.

Referitor la desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică la nivelul instituției, nu au fost emise avertismente de integritate de către sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese. Responsabili de încărcarea formularelor de integritate în sistemul Prevent sunt toți angajații din departamentul de achiziții, nefiind clar dacă prin dispoziție distinctă a conducerii - cum prevad textele legii, sau implicit prin fișa postului. Reprezentanții Consiliului Județean au precizat că în cadrul formularelor de integritate sunt introduse informații cu privire la toate persoanele care ocupă funcții de conducere din instituție și toți consilierii județeni, indiferent dacă aceste persoane sunt implicate sau nu în procedura de achiziție publică respectivă.

Reprezentanții consiliului județean au adus în discuție anumite dificultăți întâmpinate la completarea și actualizarea formularelor de integritate care se completează în SICAP. Dintre acestea, în cadrul discuțiilor au fost lămurite cele cu caracter general.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire de specialitate pe teme specifice domeniului și nici nu au aplicat chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului și, cu atât mai puțin, o poziție instituțională sau o procedură internă dedicată acestui subiect. Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție¹, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este

---

¹ Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

La momentul vizitei, instituția nu avea desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestor prevederi, iar din discuțiile purtate la fața locului, echipa de evaluatori a constatat că nu există niciun fel de monitorizare și nici un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare.

Având în vedere că instituția nu a adoptat măsuri de prevenire/remediere a situațiilor de *Pantouflage*, evaluatorii au atras atenția faptului că instituția are și obligația de a monitoriza respectarea acestor interdicții în îndeplinirea sarcinilor de prevenție, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției, în Codul etic și de integritate a funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Constanța există prevederi referitoare la evitarea situațiilor de *pantouflage*, respectiv toți salariații au obligația respectării normelor de conduită etică atât pe perioada raportului de serviciu sau a contractului de muncă cât și pe o perioadă de 2 ani după încetarea acestora. La actualizarea Codului etic care este în curs, se vor avea în vedere noile reglementări legislative în domeniu și se va introduce și obligativitatea salariaților de a completa o declarație care va cuprinde dispoziții legale privind interdicții post-angajare.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Din discuțiile cu caracter general, a rezultat necesitatea menținerii actualizate și, acolo unde este cazul, completării informațiilor cu caracter general disponibile pe site-ul instituției. Spre exemplu, este necesară prezentarea organigramelor tuturor structurilor afișate ca fiind în subordonarea sau coordonarea consiliului județean (lipsesc, de exemplu, organigramele pentru Centrele Școlare pentru Educație Incluzivă Albatros, Delfinul, Maria Montessori, Complexul Muzeal de Științe ale Naturii, iar Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie sau Unitatea de Asistență Medico-Socială Agigea nu au site) actualizarea organigramelor, acolo unde este cazul, inclusiv prin includerea informațiilor centralizate cu privire la numărul total de posturi și numărul total de posturi ocupate. Echipa de experți a semnalat faptul că incumbă responsabililor cu SNA din

structura centrală obligația de a semnaliza structurilor subordonate îndeplinirea obligațiilor legale privind transparența și accesul la informațiile de interes public.

Din discuțiile cu privire la această tematică, a reieșit faptul că responsabilii cu privire la transparența decizională și accesul la informații de interes public au și alte responsabilități de îndeplinit în cadrul instituției.

Totodată, la nivelul Consiliului Județean Constanța, din cele menționate de reprezentanții instituției există o procedură operațională privind activitatea specifică respectării Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public. La nivelul instituției nu au existat cazuri care au condus la nerespectarea termenelor legale în formularea răspunsurilor la solicitările în baza Legii nr. 544/2001, nici cazuri de reclamații administrative înregistrate privind nerespectarea accesului la informațiile de interes public și nici plângeri în instanță legate de liberul acces la informațiile publice înregistrate.

Din discuțiile purtate cu responsabilii pe Legea nr. 544/2001, a reieșit că solicitările de informații de interes public care se regăsesc pe pagina de internet a instituției sunt transmise, la cerere, și pe suport hârtie. Pe pagina de internet a instituției este publicat buletinul informativ aferent Legii nr. 544/2001², care cuprinde următoarele informații de interes public care trebuie publicate din oficiu:

- a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice;
- b) structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de audiențe, programul de funcționare;
- c) numele și prenumele persoanelor din conducerea instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice;
- d) coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de Internet;
- e) audiențe;
- f) sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil;
- g) programele și strategiile proprii;
- h) lista cuprinzând documentele de interes public;
- i) lista informațiilor cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate;
- j) modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.
- k) Metoda de comunicare online utilizată de instituție pentru informațiile de interes public o reprezintă pagina de internet a instituției.

Din verificarea paginii de internet a instituției, a reieșit că pe pagina de internet a instituției este publicat raportul privind implementarea Legii nr. 544/2001³, raportul de activitate al președintelui consiliului județean⁴ și nu este publicat raportul de activitate al instituției.

² <http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=140>

³ http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=71#Rapoarte_I2

⁴ <http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=82>

Pe pagina de internet a instituției sunt publicate documente de interes public în formate închise - tipul documentelor publicate fiind de tip proprietar (word și pdf). Consiliul Județean a publicat prevederile legale relevante din Legea nr. 544/2001 și procedura ce trebuie urmată pentru solicitarea informațiilor de interes public. De asemenea, instituția a publicat informațiile necesare pentru facilitarea redactării cererilor de informații de interes public și/sau a reclamațiilor administrative. Informațiile sunt publicate la următoarea pagină de internet: <http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=73>.

De asemenea, chiar dacă există colaborare cu organizațiile neguvernamentale, instituția nu are o evidență a acestora în funcție de domeniul în care activează. Totodată, a fost numită o persoană responsabilă cu gestionarea relației cu societatea civilă.

Persoana responsabilă cu aplicarea Legii nr. 544/2001 nu a beneficiat de instruire de specialitate în perioada de raportare, pe fondul lipsei de finanțare.

În ceea ce privește transparența decizională, pe pagina de internet a instituției nu există o secțiune specială dedicată acesteia, nefiind respectate, în general, prevederile acestei legi. Astfel, din verificarea paginii de internet a instituției, a reieșit faptul că au fost publicate pe pagina de internet a instituției⁵ hotărârile Consiliului județean, unele propuneri de hotărâri, însă supuse dezbaterii publice au fost doar 29 dintr-un total de 389. Din Raportul privind implementarea prevederilor Legii nr. 52/2003⁶ rezultă că au existat formulat 29 de observații cu privire la proiectele supuse dezbaterii publice, rezultând, însă, din discuții, că s-a considerat îndeplinită obligația de transparență prin simpla afișare pe site a ordinii de zi a următoarei ședințe, respectiv prin permiterea accesului presei și publicului la ședințe, ceea ce nu constituie forme de conformare cu cerințele specifice ale art.7 din Legea nr.52/2003. Sunt publicate pe site rapoartele de activitate ale consilierilor județeni⁷, dar nu se regăsesc minutele dezbaterilor publice.

Cu referire la prevederile Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost implementate în legislația națională prevederile Directivei 2003/98/EC, nu există o persoană desemnată responsabilă cu publicarea datelor deschise și nici nu fost identificate la nivelul instituției seturi de date în vederea publicării lor pe portalul data.gov.ro.

Totodată, informațiile de interes public care se publică din oficiu pe pagina de internet a instituției, conform standardelor Anexei nr. 4 la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 și sunt în format .pdf. needitabil.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire de specialitate privind furnizarea informațiilor de interes public.

⁵ <http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=16>

⁶ <http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=71>

⁷ <http://www.cjc.ro/sectiune.php?s=35>

INCOMPATIBILITĂȚI

Cu privire la acest aspect, reprezentanții instituției au menționat în chestionar că, strict pentru perioada de raportare, nu au existat persoane din cadrul instituției pentru care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Ca măsură de identificare timpurie implementată la nivelul instituției cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate, este în curs de elaborare o procedură de sistem.

De asemenea, din discuțiile pe această tematică, purtate cu reprezentanții instituției, a reieșit faptul că nu sunt situații de subordonare directă în cadrul serviciilor instituției, între soți sau între rude, în cazul funcționarilor publici.

Din cadrul discuțiilor a reieșit că există funcționari publici în cadrul Consiliului Județean Constanța între care există relații de rudenie. Reprezentanții instituției au precizat că au luat măsuri pentru ca acești angajați să nu facă parte din aceleași structuri sau comisii și să nu existe relații de subordonare directă.

Totodată, conform celor declarate în chestionar, nu există niciun canalul de comunicare pentru sesizarea unei posibile situații de incompatibilitate.

La nivelul instituției nu au fost diseminate în cadrul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, personalul instituției nu a beneficiat de instruire în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților.

DECLARAREA CADOURILOR

Referitor la această tematică, din discuțiile purtate cu reprezentanții consiliului județean a reieșit faptul că, până în prezent, nu a fost constituită Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, în instituție nu există documente de evidență pentru declararea cadourilor, conform Legii nr. 251/2004 privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

Instituția nu a desfășurat programe de informare pentru personal cu privire la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției; de asemenea, nu au fost diseminate chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere de către angajați a normelor referitoare la declararea cadourilor, prin urmare, gradul de cunoaștere a dispozițiilor legale privind obligația de declarare a bunurilor primite cu titlu gratuit fiind apreciat ca fiind foarte scăzut.

La nivelul instituției nu există o procedură internă privind declararea cadourilor. Echipa de evaluare a reamintit că trebuie aduse la îndeplinire prevederile *Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în*

exercitare mandatului sau a funcției, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Referitor la această tematică, la nivelul instituției nu este desemnată o persoană sau o structură responsabilă cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public și nici nu au fost semnalate cazuri de avertizări în interes public sau cel puțin nu au existat sesizări care să fi fost calificate astfel de instituție.

La nivelul Consiliului Județean Constanța nu există o procedură dedicată primirii și soluționării avertizărilor în interes public.

Referitor la programe de instruire pe această tematică, conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, personalul instituției nu a beneficiat de programe de instruire.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea regăsindu-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. În acest sens, identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, specificitatea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora sunt foarte importante și urmează ca înaintea actualizării, procedura operațională existentă să fie analizată și din această perspectivă.

III. BUNE PRACTICI

Nu au fost identificate bune practici cu privire la temele supuse evaluării.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri privind conflictul de interese și stabilirea canalelor de comunicare în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese sau actualizarea Codului de etică, inclusiv prin introducerea și a unor prevederi referitoare la evitarea situațiilor de pantouflage, având în vedere prevederile legale cu privire la interdicțiile post angajare (de exemplu completarea unei declarații de informare în momentul încetării raporturilor de muncă);
2. Informarea consilierilor județeni privind necesitatea anunțării abținerilor la începutul ședințelor Consiliului Județean.
3. Se recomandă ținerea evidenței privind declarațiile de avere și declarațiile de interese și într-un format electronic, într-un program de calcul tabelar (de exemplu Excel) sau într-un alt format - care să cuprindă funcția, compartimentul, data angajării, / încetării etc.) care are, totodată, rolul de a facilita activitatea persoanei responsabile cu implementarea prevederilor

Legii nr. 176/2010 și poate fi utilă pentru desfășurarea activității întregii instituții. Se poate avea în vedere, ca exemplu de bună practică, corelarea programelor informatice de la structura de resurse umane cu prevederile specifice din legislația declarațiilor de avere și de interese.

4. Aplicarea periodică de chestionare privind evaluarea gradului de cunoaștere a personalului instituției, a prevederilor privind conflictul de interese.
5. Implementarea de măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese), în vederea sesizării Agenției Naționale de integritate (exemplu: audit intern, registrul conflictelor de interese);
6. Asigurarea fondurilor necesare pentru formarea profesională a persoanelor responsabile de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese;
7. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor de avere și interese să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu și diseminarea ulterioară a acestora către personalul obligat la depunerea declarațiilor;
8. Elaborarea, eventual, a unui regulament intern/ procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage. Aceasta include aducerea la cunoștința personalului, la încetarea raporturilor de serviciu, a dispozițiilor legale în materia interdicțiilor post-angajare, prin eventuala completare a unor declarații în acest sens, precum și transmiterea unei liste cu persoane și interdicțiile aferente departamentelor de specialitate din cadrul consiliului județean în sensul celor prezentate mai jos;
9. Se recomandă ca listele/evidențele întocmite de personalul de la resurse umane cu persoanele care au monitorizat sau controlat societăți reglementate de Legea nr.31/1990 sau alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, inclusiv regii autonome, sau cele care au fost implicate în procesul de elaborare a cererilor de finanțare/caiete de sarcini din fonduri europene și/sau fonduri naționale aferente acestora, să fie transmise compartimentelor de specialitate din structura centrală, precum și subordonatelor, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani (art. 94 alin.3 din Legea nr. 161/2003) 12 luni (art.12 alin.1 din O.U.G. nr. 66/2011 sau art.61 din Legea nr.98/2016), în vederea semnalării cazurilor interzise de lege;
10. În privința situațiilor de interdicție post angajare, ca și recomandare, formulăm, cu caracter exemplificativ, următoarele posibile modalități de abordare:
  - în cazul obținerii și a utilizării fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale: posibilitatea transmiterii unei adrese de informare către beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat, privind încetarea contractului de muncă a unei persoane din instituție care a fost implicată, ca membru al echipei unui proiect, în elaborarea cererii de finanțare și a caietelor de sarcini (și asupra interdicției de angajare în acea entitate pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare)
  - în cazul funcționarului public care a desfășurat activități de monitorizare și control la societățile comerciale sau alte unități cu scop lucrativ, transmiterea unei adrese de informare privind încetarea raportului de serviciu al acestui funcționar către aceste entități și precizarea prevederilor legii privind interdicția acestei persoane de a se angaja, timp de 3 ani, la operatorii economici în cauză.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Se recomandă:

1. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public;
2. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a persoanei responsabile cu publicarea datelor în format deschis, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
3. Informarea structurilor subordonate cu privire la necesitatea respectării standardelor de publicare a informațiilor de interes public și obligația respectării prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională.
4. Publicarea informațiilor/documentelor în format editabil atât pe pagina de internet a instituției, și totodată încărcarea lor pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. În acest sens, precizăm că Anexa nr. 4 a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 trebuie respectată de asemenea.
5. Identificarea și publicarea unui număr cât mai mare de seturi de date în format deschis pe data.gov.ro.
6. Aprofundarea GHIDULUI EXPLICATIV pentru elaborarea și implementarea unitară a procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale, disponibil pe site-ul Secretariatului General al Guvernului. Analiza aprofundată este menită să determine o schimbare de mentalitate și abordare cu privire la tipul și numărul de hotărâri ce ar trebui supuse dezbaterii publice; respectarea pe deplin a prevederilor legii, în special în ceea ce privește cele cuprinse în art.7 din Legea nr.52/2003.
7. Organizarea de programe de instruire/informare pentru personalul instituției privind furnizarea informațiilor de interes public și, respectiv privind datele deschise.

INCOMPATIBILITĂȚI

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților.
2. Organizarea de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
3. Aplicarea periodică de chestionare privind evaluarea gradului de cunoaștere a personalului instituției, a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

1. Respectarea dispozițiilor Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, prin:
  - Constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol.
  - Elaborarea unui registru de evidență a cadourilor și publicarea listei pe pagina de internet a instituției.

- În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.
- 2. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;
- 3. Verificarea ulterioară a gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri privind protecția avertizorului de integritate la nivelul instituției, care să poate fi implementată, asigurându-se următoarele:
  - Desemnarea unei persoane sau a unei structuri responsabile cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public, inclusiv prin crearea unui canal de raportare clar definit;
  - Protecția identității avertizorilor de integritate;
  - Soluționarea pe fond a sesizărilor;
  - Protecția avertizorilor de integritate împotriva unor acțiuni represive.
2. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare cu angajații instituției privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul consiliului județean;
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

ALTELE

1. Adoptarea și completarea periodică a Codului de etică și a Regulamentului Intern conform noilor reglementări legislative în domeniu și raportat la realitatea cadrului organizațional;
2. Întrucât la nivelul Consiliului Județean Constanța nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, în acest context echipa de evaluare recomandând organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurilor supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor;
3. Având în vedere faptul că pe site-ul instituției în prezent nu se regăsește o secțiune dedicată domeniului integritate sau vreun document aferent SNA 2016-2020, echipa de evaluare recomandă construirea unei astfel de ramificații în cadrul paginii web a instituției unde să se regăsească documentele specifice domeniului (de ex: declarația de aderare, rapoartele anuale privind stadiul implementării SNA 2016-2020, planul de integritate etc.); publicarea declarației de aderare la SNA 2016-2020 pe site-ul instituției;